

VS en Rusland over Oekraïne

Beschrijving

Vandaag (18 februari 2025) beginnen de gesprekken tussen de *Verenigde Staten* en *Rusland* over een overeenkomst om de gevechten in Oekraïne te pauzeren of te beëindigen. Hier zijn 11 gedachten over waar we nu staan, volgens *Andrew Gawthorpe*¹ (van *America Explained*; enigszins bewerkt door mij):

Trump en Poetin praten over de toekomst van Europa

1. Het is de moeite waard om te reflecteren op wat er **niet** is gebeurd: de regering van *Trump* stopte niet onmiddellijk met het sturen van hulp naar Oekraïne en dwong Kiev niet om onmiddellijk te schikken. Trump wil duidelijk het soort chaotische taferelen vermijden die we zagen toen *Joe Biden* de VS in 2021 uit *Afghanistan* terugtrok. Dit werd gezien als een blamage voor de VS en was ook een politieke klap waar Biden nooit van herstelde. Hoewel zijn sympathieën duidelijk bij Rusland liggen in plaats van bij Oekraïne, haat Trump het bovenal om zwak over te komen, en hij zal niet willen dat zoiets onder zijn bewind gebeurt.
2. De "polls" voor Joe Biden daalden tijdens de val van *Kaboel*. Dit is wat Trump wil vermijden.
3. Trumps doel lijkt in plaats daarvan een deal te zijn die

- hem toestaat te beweren een geniale vredesmaker te zijn;
- maakt het mogelijk dat de VS zich terugtrekt uit het conflict en
- vermijdt g nante geopolitieke onrust.

Verder heeft hij waarschijnlijk geen gedetailleerde voorkeuren over veel van de kwesties die daadwerkelijk de inhoud van de vredesbesprekingen zullen vormen: toekomstige veiligheidsgaranties, territoriale ruil, en wat er nog meer ter tafel komt.

4. Rusland daarentegen keert terug naar het draaiboek waar het aan het begin van de oorlog in 2022 uit putte. Ze proberen een regeling voor Oekra ne te koppelen aan een bredere discussie over de *Europese* veiligheid. *Moskou* zal waarschijnlijk proberen de VS ertoe aan te zetten de NAVO te verzwakken, bijvoorbeeld door troepen uit *Oost-Europa* terug te trekken en door Moskou een formele plaats te geven in de veiligheidsarchitectuur van het continent. Dit is een test om te zien hoe ver de regering-Trump zal gaan en hoe serieus ze is met haar retoriek om de Europeanen aan hun lot over te laten. Europese diplomaten maken zich zorgen dat Trump daadwerkelijk op een aantal van deze punten zal toegeven, maar dat is nu nog een open vraag.

5. Als het om Oekra ne zelf gaat, zijn de Russische eisen vrij eenvoudig:

- een einde aan sancties,
- de erkenning van ten minste de facto Russische controle over veroverde delen van Oekra ne en
- geen toekomst voor Oekra ne in de NAVO.

Trump lijkt grotendeels sympathie te hebben voor deze doelen, maar er loeren nog steeds *  duivels in de details  *. Zal het Oekra ense NAVO-lidmaatschap bijvoorbeeld *voor onbepaalde tijd* worden uitgesloten, of alleen als onderdeel van deze overeenkomst? Waaruit zal die erkenning precies bestaan     en zal er onderscheid gemaakt worden tussen de Krim en andere gebieden?

6. De regering-Trump heeft wat tegenstrijdige geluiden laten horen over bovenstaande kwesties, wat waarschijnlijk aangeeft dat verschillende figuren binnen de regering verschillende meningen hebben en Trump geen definitieve richtlijnen heeft gegeven. Trumps beperkte beleidskennis maakt hem vatbaar voor manipulatie door zijn buitenlands beleidsteam. Wat we nu zien, is het uiteenvallen van concurrerende kampen binnen de regering die hopen de laatste mensen te zijn waarmee Trump praat voordat hij de grote beslissingen neemt.

7. De vorm van die kampen is nog niet helemaal duidelijk, maar we kunnen een paar dingen zeggen. De persoon wiens ster nu het hoogst is, is duidelijk *Steve Witkoff*², een oude vriend van Trump die zijn persoonlijke gezant is geworden. Trump ziet miljardair-zakenlieden zoals Witkoff als ware gelijken en vertrouwt hen veel meer dan carri repolitici of experts in buitenlands beleid. Zoals een functionaris van het Witte Huis het verwoordde: *  game respects game  * (  soort zoekt soort  , zouden wij zeggen).

8. Maar er zijn ook anderen in de mix. *Minister van Buitenlandse Zaken Marco Rubio* en *Nationaal Veiligheidsadviseur Mike Waltz* zijn traditionele haviken die naar verwachting zullen aandringen op minder concessies aan Rusland en een grotere langetermijnverbintenis met de NAVO. Maar Rubio is vooral iemand die een toekomst wil in de *MAGA-achtige Republikeinse Partij*    misschien zelfs om ooit president te worden    en ze kunnen Trump maar tot op zekere hoogte tegenwerken. Beiden zien *China* ook als een veel grotere bedreiging dan Rusland    hoewel de enige duurzame manier om

naar Azië te draaien is door ervoor te zorgen dat de regeling in Oekraïne duurzaam is en niet alleen een uitnodiging voor Rusland om terug te komen voor een nieuwe hap van de appel.

9. Ik vermoed dat Witkoff in de problemen kan komen en uiteindelijk zal vertrouwen op wat meer ervaren buitenlandpolitieke handen. Maar wie zullen dat zijn? Dat is nu nog onmogelijk te zeggen.

10. Er wordt veel ophef gemaakt over de afwezigheid van Oekraïne en Europese landen bij de openingsgesprekken in Saoedi-Arabië. Ik vermoed dat wat er in Saoedi-Arabië gebeurt, vooral gesprekken over gesprekken zullen zijn, met als doel te beslissen over hoe het proces verder gaat. Dit zou ons meer duidelijkheid moeten geven over of, en hoe, andere landen bij de gesprekken betrokken zullen worden.

11. Wat er ook besloten wordt, ik denk niet dat Kiev of de Europese hoofdsteden zich illusies moeten maken – ze zijn misschien wel aanwezig, maar ze krijgen geen stem. De regering van Trump heeft duidelijk gemaakt dat ze Rusland als de belangrijkste gesprekspartner ziet. Trump heeft in zijn tweede termijn een agressieve invloedssferenbenadering gehanteerd, een benadering waarin sterke landen doen wat ze willen en zwakke landen lijden. Wat Trump betreft, is dit de *Big Boys Club* en alleen hij, Poetin en misschien Xi Jinping zijn lid.

12. Deze Amerikaanse visie is een ramp voor Europa, omdat het de lang gekoesterde angst van supermachten die het continent in stukken snijden zonder rekening te houden met de mensen die in de weg zitten, waarmaakt. Als Europa ook in de *Big Boys Club* wil zitten, is het tijd om de militaire en economische capaciteiten te ontwikkelen die dat mogelijk maken. In feite had dat 15 jaar geleden al moeten beginnen.

¹ **Andrew Gawthorpe** zegt in zijn bio op de site van de Universiteit van Leiden:

*Ik ben een wetenschapper wiens onderzoek zich richt op de moderne en hedendaagse Verenigde Staten. Hoewel ik van opleiding historicus ben, werk ik met inzichten uit andere disciplines, met name internationale betrekkingen en Amerikaanse politiek. Ik ben momenteel hoofdonderzoeker van het door NWO Vidi gefinancierde project 'American foreign policy and liberalism'. Dit project daagt het idee van een door Amerika gecreëerde liberale internationale orde uit door te onderzoeken hoe de Amerikaanse benadering van de internationale orde is gevormd door illiberale ideologieën, zoals die welke racisme in eigen land of imperialisme in het buitenland onderbouwen. Ik schrijf momenteel ook een handboek over Amerikaanse politiek dat veel aannames over Amerikaanse democratie en liberalisme problematiseert door een kritische historische lens. Ik schrijf veel voor populaire media en academische publicaties en presenteer een podcast over Amerikaanse politiek, buitenlands beleid en cultuur genaamd *America Explained*. Ik heb eerder een onderzoeksbeurs gehad aan de Harvard Kennedy School, een onderwijsbeurs aan de Defence Academy of the United Kingdom en een ambtelijke aanstelling bij het Britse Cabinet Office.*

2 Steven Charles Witkoff is een Amerikaanse miljardair, vastgoedinvesteerder, advocaat en filantroop die de speciale gezant van de Verenigde Staten voor het Midden-Oosten is. Hij is de oprichter en voorzitter van de Witkoff Group. Hij begon zijn carrière als vastgoedadvocaat, voordat hij overstapte naar vastgoedinvesteringen en -ontwikkeling. Tijdens het eerste presidentschap van Donald Trump in 2020 was Witkoff lid van de Great American Economic Revival Industry Groups, die werden opgericht om de economische impact van de COVID-19-pandemie in de Verenigde Staten te bestrijden. In november 2024 maakte de toenmalig verkozen president Donald Trump bekend dat hij Witkoff zou

benoemen tot speciaal gezant van de Verenigde Staten voor het Midden-Oosten. Voordat Witkoff aantrad, speelde hij een belangrijke rol bij de onderhandelingen over een staakt-het-vuren en gijzelaarsruil tussen Israël en Hamas in januari 2025.

Datum aangemaakt

2025/02/18

default watermark